

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA

Pražský hrad - Španělský sál - restaurování části renesanční štukové výzdoby jižní zdi

Restaurátoři: Jan Bradna, Zdeněk Fučík, Jiří Novotný,
Jiří Kačer, Marcela Kačerová

Investor: Kancelář presidenta ČSFR Pražský hrad

Provedení prací: 1990

Během pravidelné obnovy výmalby a zlacení celého interieru Španělského sálu byly objeveny části původní rudolfinské štukové výzdoby sálu.

Před započtím restaurátorských prací na štukovém pásu, cviklech a svornících oblouků jižní zdi byla již celá tato zeď omyta od dobře rozpustného bílého vymalování.

Úkolem restaurátorských prací bylo dokončit čištění těchto vymezených částí, provést jejich plastickou i barevnou retuš a konzervaci povrchů tak, aby byly zvýrazněny autentické hodnoty výzdoby při zachování estetických kvalit interieru.

Jednota povrchů byla roztržena zbytky stabilních těžko rozpustných bílých nátěrů, které houževnatě lpěly na fermeží napuštěných původních i druhotných štukových a sádrových materiálech.

Po konzultacích s pracovníky památkového odd. / KP / a ing. P. Kotlíkem a ing. V. Heidingsfeldem / VŠCHT / jsme čištění prováděli mechanicky po předchozím dlouhodobém naměkčování nátěrů pomocí zábalů, nasycených vápennou vodou tak, aby byla obnovena tvarová a kresebná ostrost plastických prvků. Dočišťování bylo prováděno omytím zředěnou čpavkovou vodou a opakovaným oplachem čistou vodou. Fragmenty šedavé podmalby, dochované v očích, ústech a obepínající některé hlavní tahy rostlinných ornamentů, zůstaly nedotčeny. Čištění bylo komplikováno nestejnou pevností původních a druhotných sádrových materiálů.

Tvarová retuš byla prováděna velmi jemnými vápennými a sádrovými materiály dle povahy jednotlivých míst. Jednalo se převážně o drobná mechanická porušení nebo o četné jemné praskliny ve štukovém materiálu.

Barevná úprava povrchů byla provedena po předchozích konzultacích s památkáři a pracovníky ČSAV individuálně, dle požadavku na zachování architektonického výrazu prostoru. Rámcově se řídila zásadou, aby u autentických povrchů byla zachována jejich přirozená původní barevnost materiálu a druhotné sádrové plastické části byly upraveny bílým nátěrem, použitým na celku interieru. Lokální barevná retuš se převážně soustředila na plasticky retušovaná místa autentických částí a byla provedena stabilním organickým transparentním barvivem. U druhotné výzdoby bylo použito bílého nátěru.

Konzervace povrchů, u kterých se uplatňuje přirozená barevnost a struktura materiálu, byla provedena napouštěním vodní emulze tvrdých vosků s příměsí terpentýnové silice.

Závěrem prací byl povrch zaleštěn tak, aby byla zvýrazněna původní modelace originálů. Konzervační odstranitelná vrstva vytváří ochranu a zvyšuje odolnost materiálu proti prachu a ostatním negativním vlivům.

Současně s restaurátorskými pracemi byly odebrány vzorky pro speciální výzkum použitých materiálů a technologií. Výsledky tohoto průzkumu poslouží k hlubšímu poznání a časovému zařazení této jedinečné památky.

Příloha: 29 listů fotodokumentace

V Praze 30.7. 1990

31. červce 1990

Jan Bradna
Zdeněk Fučík
Jiří Kačer
Marcela Kačerová

Zpráva o prohlídce restaurátorského díla

DÍLO, podnik ČFVU výtvarná služba

Památka: štukový výzdoba Španělského sálu - HS 243/2/0217/90 Ct
(9 klenáků, 18x rohová výplň, vlys 42,5m).

Umístění: Španělský sál na PH

Investor: KPR - ČSFR, Praha-Hrad

Restaurátor: J. Bradna, J. Novotný, Z. Fučík, J. Kačer, M. Kačerová

Přítomni — investor: ing. Krása, ing. arch. Chotěbor

členové komise: Raflová, J. Vích

za Dílo -VS: Cettlová

Zástupci unělecké komise prohlédli na místě rozsáhlou rest. práci na štukové výzdobě Španělského sálu.

Restaurátoři seznámili zástupce uměl. komise s bohatou fotodokumentací a problematikou prací. Hlavní problém, t. j. sejmutí nepůvodních nátěrů, zvládli ~~zvládli~~ restaurátoři velmi úspěšně, rovněž tak i ostatní práce včetně lokálních barevných retuší. Veškeré práce byly průběžně konzultovány se zástupci pam. péče KPR a Ústavu teorie dějin umění ČSAV.

Um. komise konstatuje, že kolaudované práce jsou provedeny velmi pečlivě. Dílo se kolauduje a doporučuje investorovi k převzetí.

Zakázka bude fakturována ve výši 148.750,- Kčs + 10% režie po schválení plénrm um. komise. Po dodání rest. dokumentace bude AH proplacen restaurátorům stejným dílem.

Vyjádření investora: restaur. práce přejímá a souhlasí s fakturací.

Pozn.: Kolaudace se netýká sádrových odlitků (T. Urban, M. Krátký), tyto budou předmětem dalšího kolaudačního řízení.

za investora: Petr Chotěbor v.r., Krása v.r.

za UK-ČFVU: Raflová v.r., Vích v.r.

restaurátoři: Bradna v.r., Fučík v.r., Kačer v.r.,
Kačerová v.r., Novotný v.r.

za Dílo předává: Cettlová v.r.

Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

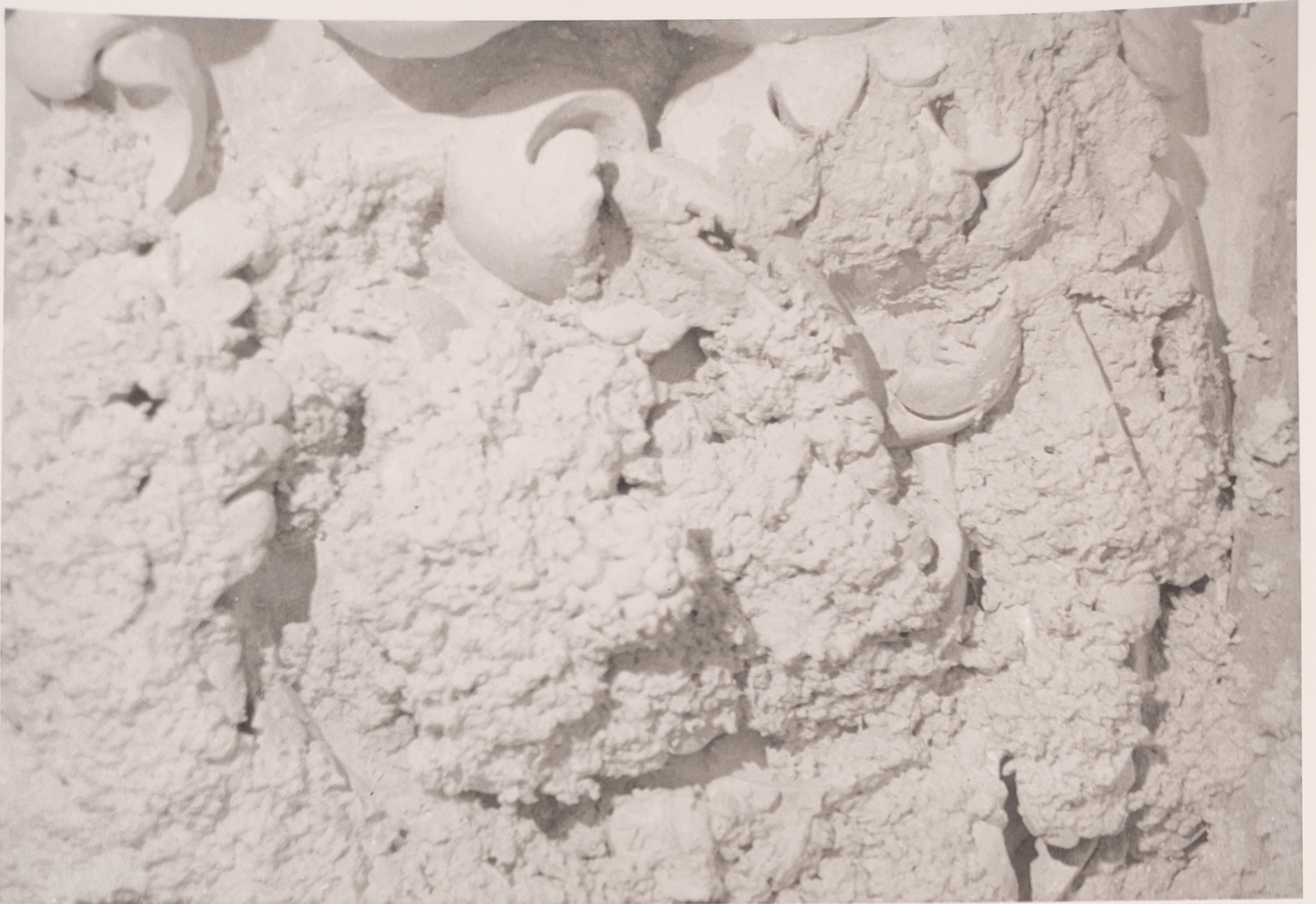
Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

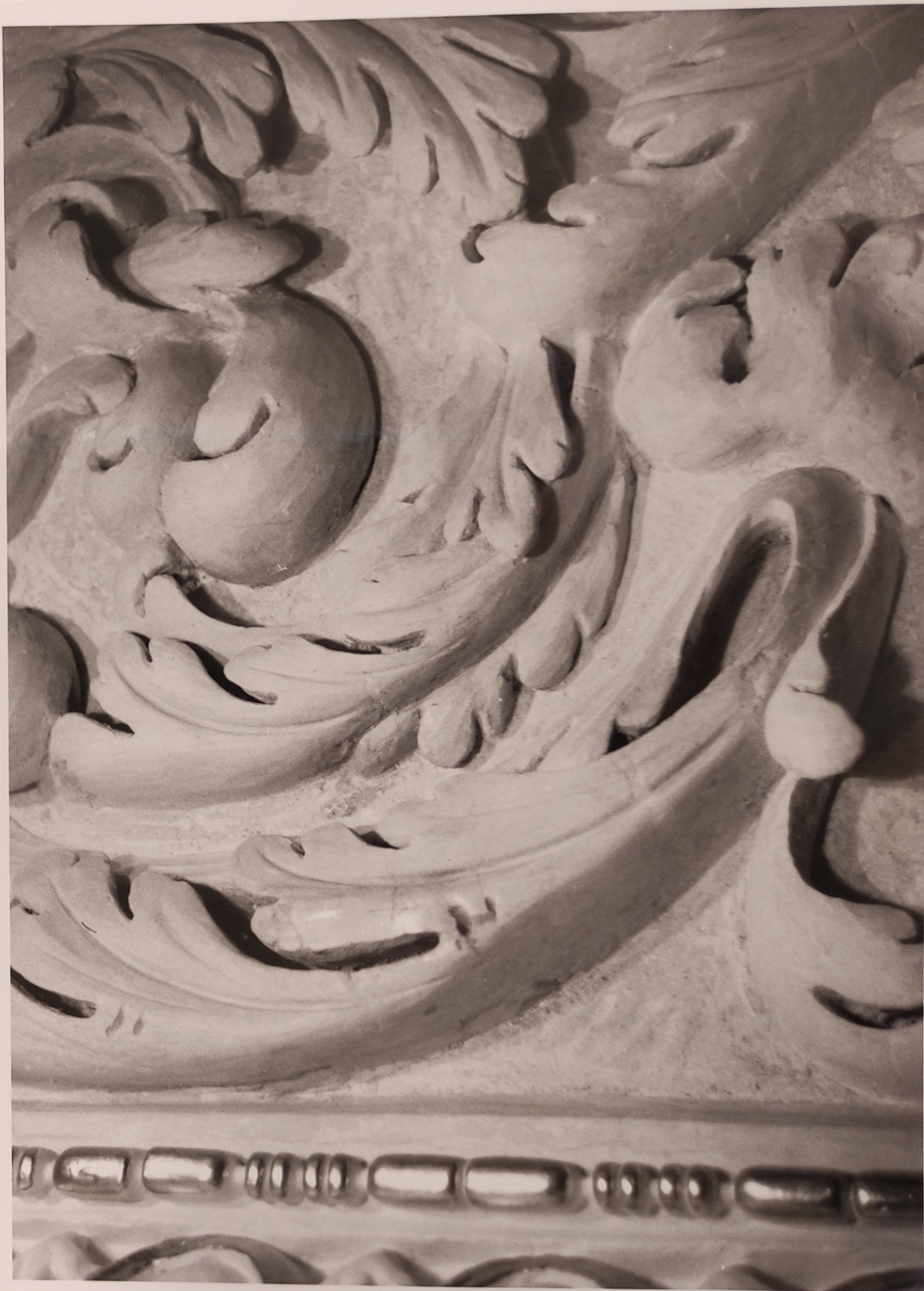
Španělský sál Pražského hradu
stav při restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

Španělský sál Pražského hradu
stav po restaurování

R e s t a u r á t o r s k á z p r á v a

Předmětem restaurování bylo pořízení 5ti kusů kopií štukové výzdoby Španělského sálu na Pražském hradě.

Po očištění vybraných částí štuk.výzdoby byla vyrobena lukoprenová forma se sádrovými klíny a pláštěm. Do forem byly odlity sádrové kopie s konstrukcí z juty a nerezavějících drátů. Formát a boky jednotlivých odlitků byly upraveny a domodelovány. Po vyschnutí odlitky napuštěny horkou fermeží. Patina byla provedena ve vosku a šelaku.

V Praze dne 27.11.1990

Miroslav Krátký

Tomáš Urban

4. pros. 1990

Handwritten signatures in blue ink:
Hádková
Kubík
Mý
Zajíc
M

